

گزارش تحلیلی

بررسی محتوای توئیتر فارسی پیرامون هک و اختلال بانکی

بازه زمانی: ۱ فروردین تا ۲۰ تیر ۱۴۰۵

◀ تحلیل روند انتشار، روایت‌ها و واکنش کاربران

مقدمه

حمله سایبری به شبکه بانکی کشور، پیش از اختلالات اخیر نیز سابقه‌ای جدی داشت. در جریان جنگ ۱۲ روزه، زیرساخت‌های بانک‌های سپه و پاسارگاد هدف حملات سایبری قرار گرفت و بخش‌هایی از خدمات غیرحضوری و سامانه‌های پرداخت این بانک‌ها برای مدتی از دسترس خارج شد. شدت اختلال در بانک سپه به گونه‌ای بود که بازگشت برخی خدمات به وضعیت عادی ماه‌ها زمان برد. پیامدهای آن اختلال در تجربه مشتریان، حساسیت افکار عمومی و نگرانی درباره تاب‌آوری زیرساخت‌های بانکی همچنان باقی مانده است.

در چنین زمینه‌ای، بروز اختلال گسترده در خدمات چهار بانک ملی، تجارت، صادرات و توسعه صادرات در ۲۳ خرداد ۱۴۰۵، تنها به عنوان یک مشکل فنی روزمره تلقی نشد. شورای هماهنگی بانک‌ها اعلام کرد که این اختلال ناشی از یک حمله سایبری محدود بوده و براساس بررسی‌های فنی، دسترسی غیرمجاز یا نشت اطلاعات مشتریان رخ نداده است. با این حال، قرارگرفتن هم‌زمان چند بانک بزرگ و اثرگذار کشور در معرض اختلال، بار دیگر موضوع امنیت زیرساخت‌های مالی، میزان آمادگی بانک‌ها برای تداوم خدمت در شرایط بحرانی را در مرکز توجه قرار داد.

تکرار حمله و اختلال در خدمات بانکی، آن هم در دوره‌های جنگی و پساجنگی، زمینه شکل‌گیری گمانه‌زنی‌ها و روایت‌های مختلفی را فراهم کرد؛ از احتمال نفوذ گسترده و افشای اطلاعات مشتریان تا ضعف زیرساخت‌های مشترک، ناکارآمدی مدیریت بحران و حتی ارتباط اختلالات با تحولات سیاسی و اقتصادی یا عمدی بودن این اختلالات، بخشی از این روایت‌ها مبتنی بر اطلاعات رسمی و گزارش‌های رسانه‌ای بود و بخش دیگری بدون ارائه شواهد فنی در شبکه‌های اجتماعی بازنشر شد. همین درهم‌تنیدگی خبر، تجربه شخصی کاربران، شایعه و تحلیل سیاسی، ضرورت بررسی دقیق بازتاب اجتماعی این رخدادها را افزایش می‌دهد.

گزارش حاضر، محتوای گردآوری‌شده از توییت‌های فارسی پیرامون هک و اختلال بانکی را در بازه زمانی **۱۴۰۵ فروردین تا ۲۰ تیر ۱۴۰۵** بررسی می‌کند. هدف این مطالعه، شناسایی روند انتشار محتوا، پیک‌های زمانی، روایت‌های غالب، بانک‌ها و بازیگران پرتکرار، واکنش کاربران و توییت‌های اثرگذار است.

مروری بر شاخص‌های کلی

مجموع مطالب تویتر پیرامون هک و اختلال بانکی

بازه زمانی: ۱ فروردین تا ۲۰ تیر ۱۴۰۵

تعداد مطلب

۹,۸۲۰

تعداد رسانه

۶,۳۹۴

بازدید

۹,۱۰۰,۷۳۶

میانگین بازدید هر پست

۹۲۷

لایک

۱۸۴,۵۴۲

سوگیری مطالب بر اساس تعداد

روند انتشار مطالب و پیک‌های محتوایی

محتوای توییتر فارسی پیرامون هک و اختلال بانکی

بازه زمانی: ۱ فروردین تا ۲۰ تیر ۱۴۰۵

تعداد کل مطالب بررسی شده:

۳,۸۶۶

محتوای تکراری حذف شده است،
اما متادیتا در تحلیل لحاظ شده است.

روند روزانه انتشار مطالب

موج اول | ۲۳ و ۲۴ خرداد

شروع اختلال، تایید حمله سایبری
و اختلال در خدمات و انتقال وجه

موج دوم | ۶ تا ۸ تیر

بازگشت اختلال‌ها، تمرکز بر بانک صادرات
و اوج‌گیری روایت‌های امنیتی و سیاسی

نکات تحلیلی روند انتشار

جمع‌بندی توصیفی از الگوی انتشار مطالب تویتر فارسی پیرامون هک و اختلال بانکی

تا پیش از ۲۳ خرداد، حجم محتوا پایین و نسبتاً باثبات بود و گفت‌وگوها بیشتر پراکنده و موردی بودند.

موج اول در ۲۳ و ۲۴ خرداد هم‌زمان با اختلال چهار بانک و طرح روایت حمله سایبری شکل گرفت و ناگهان توجه کاربران را افزایش داد.

بزرگ‌ترین پیک در ۲ تیر ثبت شد؛ جایی که اختلال سراسری بانک‌ها، بلوکه‌شدن پول کاربران و دشواری در انتقال وجه به محور اصلی گفتگوها تبدیل شد.

موج دوم از ۶ تا ۸ تیر شکل گرفت و تمرکز محتوا از اختلال عمومی به ادعاهای هک بانک صادرات و تداوم بحران در برخی بانک‌ها تغییر کرد.

پس از ۸ تیر، روند انتشار نزولی شد؛ اما سطح توجه کاربران همچنان بالاتر از دوره پیش از بحران باقی ماند.

حفظ متادیتا در تحلیل نشان می‌دهد برخی پیک‌ها نه فقط از نظر تعداد، بلکه از نظر بازدید و تعامل نیز پر قدرت بوده‌اند.

شروع بحران: ۲۳ خرداد

بزرگ‌ترین پیک: ۲ تیر

دوره موج دوم: ۶ تا ۸ تیر

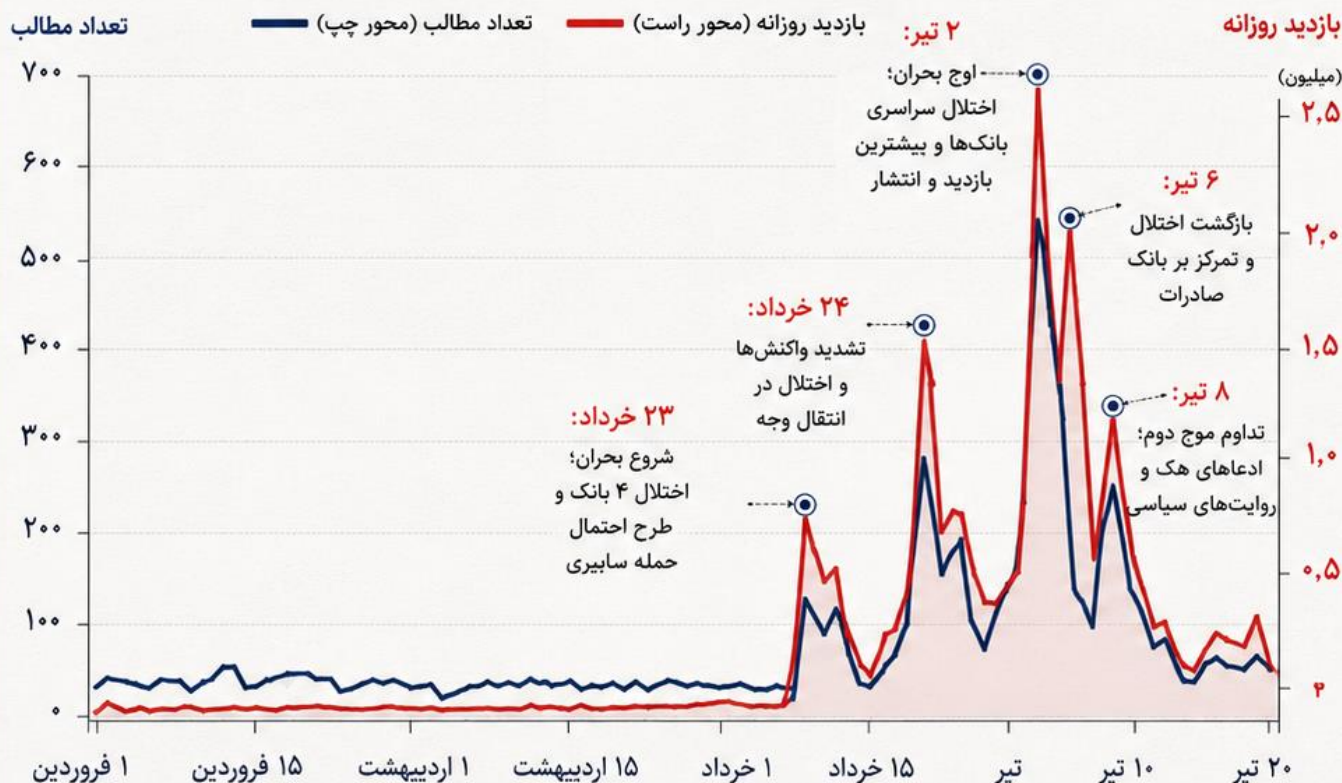

روند انتشار و بازدید مطالب

محتوای تویتر فارسی پیرامون هک و اختلال بانکی

روند روزانه انتشار مطالب و بازدید

اهم شاخص‌ها

بیشترین انتشار روزانه:

۶۱۲

۲ تیر

بیشترین بازدید روزانه:

۱,۹۹۹,۸۰۹

۲ تیر

تعداد کل مطالب بررسی شده:

۳,۸۶۶

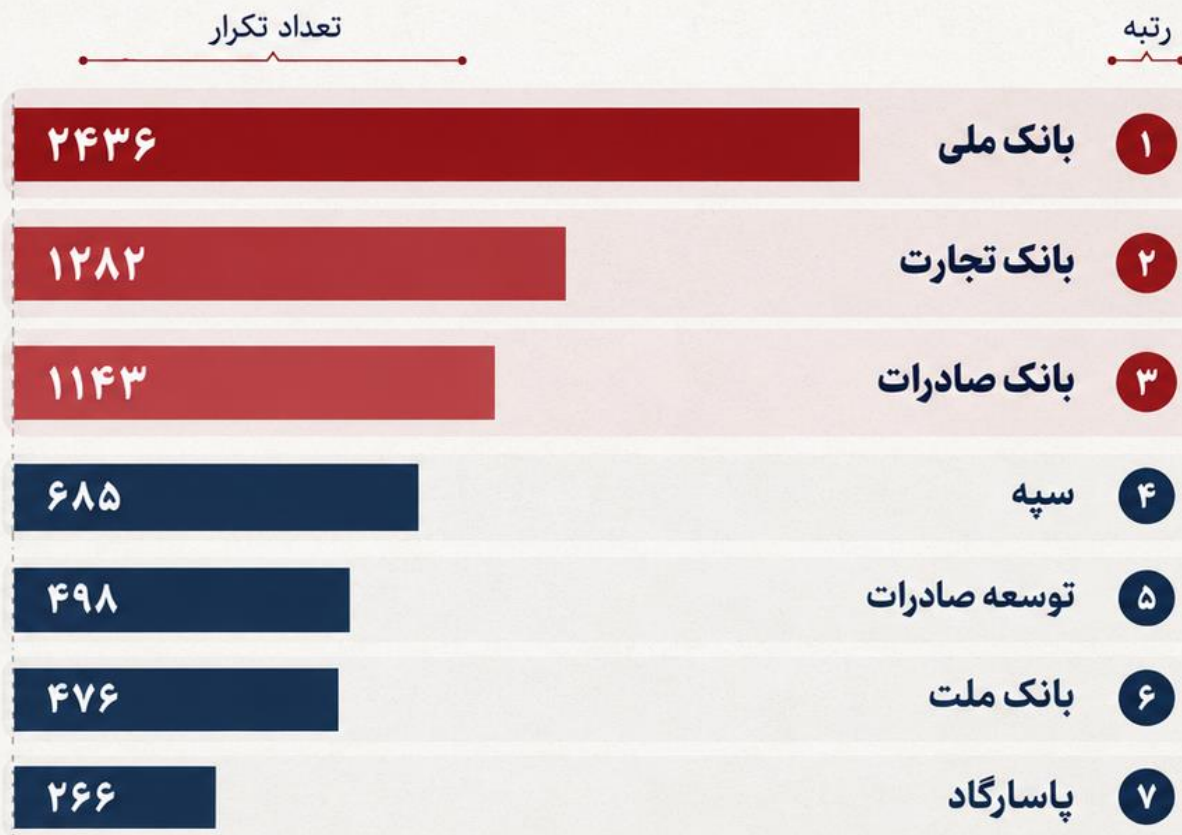
نکات تحلیلی

- هم‌راستایی پیک انتشار و بازدید ۲ تیر نشان می‌دهد بحران در این روز هم از نظر حجم محتوا و هم از نظر دیده شدن به اوج رسیده است.
- در ۶ تا ۸ تیر، با وجود کاهش تعداد مطالب نسبت به ۲ تیر، سطح بازدید همچنان بالا ماند؛ نشانه‌ای از نقش روایت‌های داغ و حساب‌های پرمخاطب.
- پس از ۸ تیر، هر دو روند نزولی شد اما گفتگوها تا پایان بازه همچنان بالاتر از سطح پیش از بحران باقی ماند.

فراوانی نام بانک‌ها در مطالب تویتر

تعداد تکرار نام هر بانک در مجموعه‌ای نزدیک به ۱۰ هزار محتوای تویتر

بیشترین تکرار نام:

بانک ملی با ۲۴۳۶ بار

پس از بانک ملی،
بانک تجارت و بانک صادرات
بیشترین تکرار را داشته‌اند

واحد سنجش: تعداد دفعات تکرار نام بانک در کل مطالب

تحلیل خوشه‌های شبکه تویتر

ساختار تعاملات پیرامون هک و اختلال بانکی

خوشه‌بندی بر اساس الگوی تعامل میان حساب‌ها انجام شده است.

۱) خوشه سرمایه‌ای: خبرگزاری‌ها و طیف مصاف و پایداری

۲) خوشه‌های قرمز و زرشکی: اپوزیسیون، عمدتاً سلطنت‌طلب

۳) خوشه نارنجی: روزمره‌نویس‌ها و کاربران فاقد گرایش سیاسی مشخص

۴) خوشه سبز: حساب‌های نزدیک به جریان اصلاح‌طلب

نکات تحلیلی

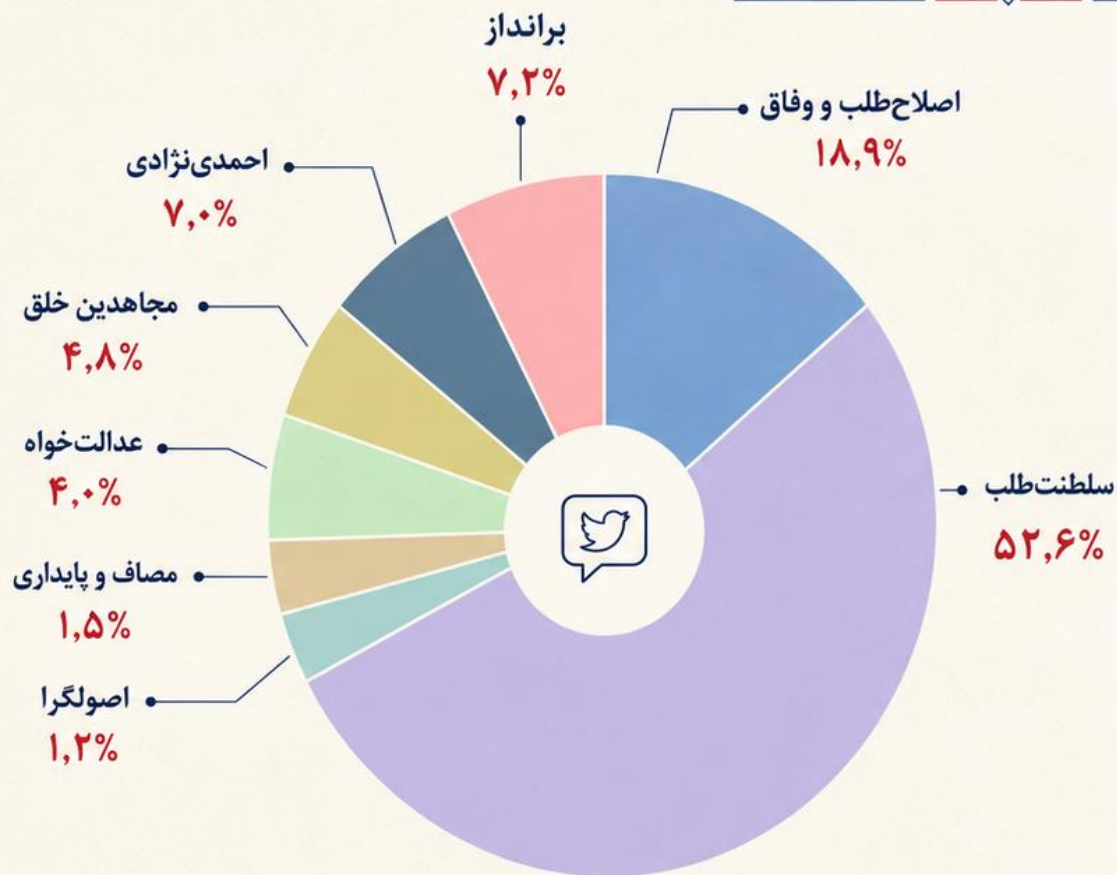
- شبکه از چند خوشه نسبتاً متمایز تشکیل شده و گفت‌وگوها ماهیتی سیاسی پیدا کرده‌اند.
- بزرگ‌ترین بلوک شبکه را خوشه‌های اپوزیسیون تشکیل می‌دهند.
- خوشه نارنجی نقش پل ارتباطی میان روایت‌های مختلف را ایفا می‌کند.
- تراکم درون‌خوشه‌ای بالا، نشانه‌ای از قطبی‌شدن گفت‌وگوهاست.

ملاحظه: خوشه‌بندی، شباهت در الگوی تعامل را نشان می‌دهد و لزوماً به معنای وابستگی قطعی همه حساب‌ها به یک طیف سیاسی نیست.

سهم طیف‌های سیاسی از مطالب توئیتر

دسته‌بندی مطالب بر اساس گرایش سیاسی کاربران

مبنای درصدها: فقط توئیتهای منتسب به طیف‌های سیاسی

چارچوب داده

از مجموع نزدیک به ۱۰ هزار توئییت بررسی شده، حدود ۳ هزار توئییت مربوط به حساب‌هایی است که می‌توان آن‌ها را با درجاتی از عدم قطعیت به یکی از طیف‌های سیاسی کشور منتسب کرد.

برداشت تحلیلی

- بیشترین سهم مطالب سیاسی شده به طیف سلطنت‌طلب اختصاص دارد.
- پس از آن، اصلاح‌طلبان و وفاق در رتبه دوم قرار می‌گیرند.

ملاحظه روشی

این انتساب بر اساس نشانه‌های رفتاری و محتوایی، انجام شده است؛ بنابراین ممکن است با مقداری خطا همراه باشد و نباید به منزله برچسب‌گذاری قطعی همه حساب‌ها تلقی شود.

www.8tag.ir

منبع داده و تحلیل: سامانه هشتگ

ممکن است جمع درصدها به دلیل گرد کردن یا حذف دسته‌های بسیار کوچک دقیقاً ۱۰۰ نشود.

محورهای اصلی محتوای اپوزیسیون

بخش اول | روایت‌های غالب در توییت‌های فارسی پیرامون هک و اختلال بانکی

تعداد توییت‌های بررسی‌شده:

۱,۵۹۳

متن‌های منحصربه‌فرد:

۴۹۲

سهم بازنشر و تکرار متن‌های مشابه:

حدود ۶۹%

۱ هک به عنوان پوشش ورشکستگی

- روایت غالب: بانک‌ها هک نشده‌اند، بلکه بحران مالی و کمبود نقدینگی پنهان شده است.
- نمونه کلیدواژه‌ها: ورشکستگی، خالی بودن خزانه، تخلیه سیستم بانکی

حجم تقریبی: ۱۸۳ توییت | بیش از ۲۱۰ هزار بازدید

۲ اختلال عمدی برای کنترل پول و بازار

- اختلال به عنوان اقدامی عمدی برای محدودکردن برداشت پول و مهار خرید ارز و طلا روایت شده است.
- پیوند مداوم میان اختلال بانکی، کاهش قیمت دلار و طلا و مسدودشدن حساب‌ها

حجم تقریبی: ۳۸۶ توییت | حدود ۲۲۸ هزار بازدید

۳ حمله سایبری و نفوذ منتسب به اسرائیل

- بخش مهمی از محتوا، حمله را واقعی و منتسب به گروه‌های هکری وابسته به اسرائیل می‌داند.
- تمرکز ویژه بر نفوذ به بانک صادرات و مقایسه با تجربه بانک سپه

حجم تقریبی: ۵۷۳ توییت | نزدیک به ۳۹۵ هزار بازدید

۴ پیامدهای روزمره و بلوکه شدن خدمات

- اختلال در کارت‌خوان، انتقال وجه، پرداخت اقساط، خرید روزانه و دسترسی به پول
- این محور، تجربه ملموس کاربران را به نارضایتی عمومی پیوند می‌دهد.

حجم تقریبی: ۶۶۱ توییت | بیش از ۴۳۰ هزار بازدید

برداشت تحلیلی

در بلوک اپوزیسیون، روایت‌های اقتصادی و معیشتی بستر اصلی برای تعمیم بحران بانکی به بحران حکمرانی شده‌اند.

www.8tag.ir

منبع داده و تحلیل: سامانه هشتگ

محورهای اصلی محتوای اپوزیسیون

بخش دوم | استمرار روایت‌های سیاسی و جمع‌بندی تحلیلی

۲۰ متن پرتکرار

حدود ۴۴٪ کل محتوا

۱۰ متن پرتکرار

بیش از ۳۰٪ کل توییت‌ها

۵ ضعف امنیت سایبری و ناکارآمدی مدیریتی

- بخشی از محتوا اختلال را نتیجه ضعف زیرساخت، انحصار خدمات و فرار نیروهای متخصص می‌داند.
- این روایت بحران را به ناکارآمدی فنی و مدیریتی نسبت می‌دهد.

حجم تقریبی: ۲۸۵ توییت

۶ فساد، اختلاس و دست‌برد به دارایی کاربران

- در این محور، اختلال به حذف سوابق، ناپدید شدن پول و پوشاندن فساد یا اختلاس پیوند می‌خورد.
- تنوع متن‌ها پایین است و بخش مهمی از حجم آن از تکرار تعداد محدودی پیام ناشی می‌شود.

حجم تقریبی: ۲۳۸ توییت

۷ بحران بانکی به مثابه نشانه ضعف حکومت

- اختلال بانکی در بسیاری از توییت‌ها به نشانه‌ای از ضعف ساختاری، بحران حکمرانی و احتمال فروپاشی تعبیر شده است.
- این محور، روایت فنی را به گزاره‌ای سیاسی و کلان تبدیل می‌کند.

حجم تقریبی: ۳۶۹ توییت

۸ پیوند بحران جدید با حملات دوره جنگ

- بخشی از محتوا اختلال اخیر را ادامه حمله به بانک سپه، پاسارگاد و نوبیتکس در دوره جنگ و پساجنگ معرفی می‌کند.
- این روایت بر استمرار آسیب‌پذیری شبکه مالی تأکید دارد.

حجم تقریبی: محدودتر اما اثرگذار

جمع‌بندی تحلیلی

مسیر غالب روایت در بلوک اپوزیسیون از اختلال فنی آغاز می‌شود، به حمله سایبری و ناتوانی حکومت می‌رسد و در نهایت به ورشکستگی، فساد و بحران سیاسی تعمیم پیدا می‌کند.

ملاحظه: تکرار بالای متن‌ها نشان می‌دهد چند پیام مشخص به‌طور گسترده تکثیر شده‌اند؛ اما صرف تکرار، به‌تنهایی برای اثبات هماهنگی سازمان‌یافته کافی نیست.

محورهای اصلی محتوای سایر طیف‌ها

بخش اول | روایت‌های غالب پیرامون هک و اختلال بانکی

متون تکراری/بازنشر مشابه:

حدود ۵۱٪

متن‌های منحصربه‌فرد:

۴۷۳

توییت‌های بررسی‌شده:

۹۵۸

i محورها همپوشان‌اند؛ مجموع آن‌ها برابر با کل توییت‌ها نیست.

۳

نقد دولت و مطالبه پاسخگویی

- انتقاد از ابهام اطلاع‌رسانی و تأخیر در پاسخگویی
- فشار بر دولت، وزیر اقتصاد و مدیران بانکی برای توضیح شفاف

حجم تقریبی: ۲۷۱ توییت | حدود ۲۷۲ هزار بازدید

۲

ضعف امنیت سایبری و زیرساخت

- تأکید بر آسیب‌پذیری زیرساخت، امنیت شبکه و نبود جایگزین
- اشاره مکرر به خدمات انفورماتیک، تاب‌آوری و انحصار

حجم تقریبی: ۳۰۹ توییت | حدود ۳۶۷ هزار بازدید

۱

پیامدهای روزمره و اختلال خدمات

- اختلال در انتقال وجه، کارت‌خوان، پرداخت حقوق و خرید روزانه
- بازتاب گسترده تجربه مستقیم مردم و کسب‌وکارها

حجم تقریبی: ۳۶۸ توییت | حدود ۹۷۸ هزار بازدید

برداشت تحلیلی:

در این طیف‌ها، بحران بیش از آنکه به فروپاشی سیاسی تعبیر شود، به صورت اختلال اجرایی، ضعف مدیریت بحران و آسیب به زندگی روزمره مردم بازنمایی شده است.

محورهای اصلی محتوای سایر طیف‌ها

بخش دوم | پیوندهای سیاسی، اقتصادی و جمع‌بندی تحلیلی

۶ پیوند با جنگ و دشمن خارجی

- اختلال بانکی در بستر جنگ، آتش‌بس و تهدید خارجی تفسیر شده است
- بحران به‌عنوان ادامه فشار بر زیرساخت‌های حیاتی کشور بازنمایی می‌شود

حجم تقریبی: ۳۱۱ توییت | حدود ۳۳۹ هزار بازدید

۵ کنترل پول، بازار و هزینه اقتصادی بحران

- تمرکز بر خسارت اقتصادی، اختلال در گردش مالی و اثر بر تجارت
- اشاره به بازار ارز و طلا، محدودیت برداشت و هزینه‌های اختلال

حجم تقریبی: ۳۱۴ توییت | حدود ۳۵۵ هزار بازدید

۴ دفاع محدود از روایت رسمی

- بخش کوچکی از محتوا اختلال را موقت و در حال رفع توصیف می‌کند
- تلاش برای کاهش شدت بحران و تأکید بر مدیریت‌پذیری

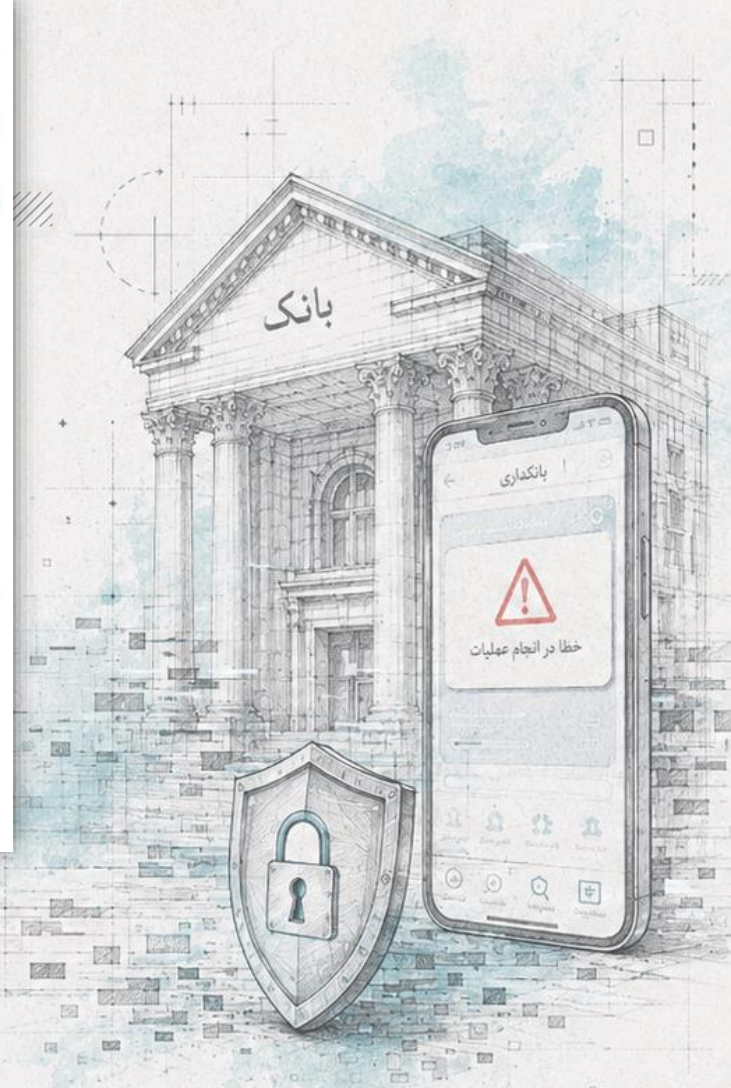
حجم تقریبی: ۵۶ توییت | حدود ۳۷ هزار بازدید

جمع‌بندی تحلیلی

- این مجموعه نسبت به محتوای اپوزیسیون کمتر قطبی و چندصداتر است.
- روایت غالب از اختلال فنی شروع می‌شود و به ضعف زیرساخت، هزینه اقتصادی و مطالبه پاسخگویی می‌رسد.
- تمرکز اصلی بر پیامدهای عینی بحران برای مردم و اقتصاد است، نه لزوماً تعمیم مستقیم به فروپاشی حکومت.
- وجود محتوای دفاعی محدود نشان می‌دهد همه روایت‌ها یکدست و همسو نیستند.

ملاحظه: تکرار متن‌ها نشان می‌دهد چند روایت مشخص بارها بازنشر شده‌اند، اما صرف تکرار به‌تنهایی برای اثبات هماهنگی سازمان‌یافته کافی نیست.

گنجشک درنده
 صادرات و توسعه پول نقد
 امنیت سایبری
 بانک سامان
 اختلال در خدمات
 فلا و ارز
 اختلال بانکی
 سیستم بانکداری
 دلیل اختلال
 شورای هماهنگی
 قیمت ماشین
 بانک بزرگ
 قطعی اینترنت
 اختلال سراسری
 قطع اینترنت
 نخواهد آورد
 خدمات شرکت خدمات
 بانک بزرگ دولتی
 تنگه هرگز
 بازار طلا هک بانک
 فرار نخبه
 واکنش بانک
 سیستم بانکی
 حملات سایبری
 خدمات بانکی
 توسعه صادرات
 هشدار داده
 بازار طلا و ارز شبکه بانکی
 بانک صادرات
 جمهوری اسلامی
 بالا برد
 قیمت دلار
 جلوی کاهش
 خدمات انفورماتیک
 کاهش قیمت ماشین
 شرکت خدمات

تهیه شده توسط

سامانه هشتگ

پایش، تحلیل و فهم شبکه‌های اجتماعی

سامانه هشتگ یک پلتفرم تخصصی **سوشال لیسنینگ** و تحلیل داده‌های آنلاین است که به برندها کمک می‌کند بازتاب نام، محصولات، رقبا و موضوعات مرتبط با خود را در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های دیجیتال رصد و تحلیل کنند. این سامانه با استخراج روندها، احساسات کاربران و محتوای اثرگذار، امکان تصمیم‌گیری دقیق‌تر در حوزه‌های **روابط عمومی، مدیریت بحران و دیجیتال مارکتینگ** را فراهم می‌کند.

حوزه‌های فعالیت

- رصد و تحلیل شبکه‌های اجتماعی
- مدیریت بحران و پایش رسانه
- گزارش‌های مدیریتی و تحلیلی
- مصورسازی داده و تحلیل روندها

ارتباط با هشتگ

www.8tag.ir

۰۲۱-۸۸۲۰۲۷۴۷-۸

info@homaplus.com

وبسایت

پشتیبانی تلفنی

ایمیل